Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneber*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 88. Brașov, Vineri, 21 Aprilie (3 Mai) 1895.

„Politica militantă".

I.

Scim, că comedia politică — căci altfel nu o putem numi — înscenată în Sinodul archidiecesan din Sibiiu, în afacerea Cristea, s'a jucat la propria inițiativă a Escelenței Sale Metropolitului Miron Romanul.

Ca sě delăture ori-ce îndoélă în privința acésta Escelența Sa a aflat cu cale a 'și espune vederile sale într'un fel de declarațiă, cu care a surprins Sinodul în ultima ședință.

Acésta declarațiă, ce-o publicăm mai jos, aruncă o lumină fórte tristă asupra acțiunei personale politice a celui mai înalt și celui dintâi funcționar al bisericei.

Căci trebue sě fim în clar cu cestiunea, ce ni-se presentă. Intréga declarațiă, dela început până la sfêrșit, prin care Metropolitul se încércă a motiva absurda pretensiune, ca funcționarii bisericesci sě nu facă politică militantă, nu este decât un act *par excellence* politic, prin care Escelența Sa face de fapt cea mai periculósă și desastrósă politică militantă în favorul guvernului unguresc séu, cum dice dênsul, a potestății

Nu este pentru prima óră, că Metropolitul Miron Romanul desfășură o astfel de acțiune politică, care e de natură numai al înstrăina de credincioșii sěi, cu a căror sentimente naționale se pune în contradicere. Escelența Sa a dat de repețite ori prin cunoscutele sale circulare politice dovedi, că scie sě facă politică militantă, când potestatea i-o cere.

Se părea în anii din urmă, că Metropolitul s'a convins însuși despre stricăciunea, ce-o produce o astfel de acțiune contrară adevěratelor interese ale bisericei și ale națiunei și că vede, că printr'însa își taiă numai însuși crénga de sub picióre. Ba, nu de mult, când a fost chiămat în audiență la Majestatea Sa, din incidentul crisei ministeriale, se dicea, că și-a luat și avêntul de a espune Domnitorului gravaminele nóstre naționale și bisericesci, ér organul sěu ne spunea, că din causa scurțimei timpului nu le-a putut espune tóte și de aceea și-a cerut permisiunea dela Majestatea sa de a schița aceste gravamine într'un fel de memorand.

Pe când déră eram în drept a aștepta. că publicarea acestui memorand ne va convinge, că în adevěr Metropolitul s'a întrepus la corónă în favorul drepturilor nóstre, Escelența Sa ne surprinse érăși cu o acțiune din acele fatale și nenorocite, întreprinsă în serviciul potestății, care țintesce de-a dreptul, de-a ne interdice nouě Românilor, ca sě mai avem gravamine, fiă naționale, fiă bisericesci.

De acel memorand promis Majestății Sale nu se mai face nici pomenire, și în asemeni împrejurări înțelegem fórte bine, de ce Escelența Sa n'a mai aflat de lipsă al presenta. De ce ar mai și vorbi Majestății Sale despre durerile Românilor, când potestatea nu permite. ca ei sě aibă dureri și când accentuarea acestora ar fi considerată din parte-i numai „ca o pornire dușmănósă în contra statului", prin care „s'ar compromite biserica însăși și s'ar pune în pericul instituțiunile ei".

Acésta resultă clar și limpede din declarația Escelenței Sale făcută în Sinod, ca motivare a procederei sale în casul condamnaților pentru Memorand.

A venit poruncă dela detentorii potestății publice, că Românilor nu le mai este ertat de a avé gravamine politice, fiă naționale, fiă bisericesci, și Mitropolitul Miron Romanul nu s'a sfiit a se face eroldul cabinetului Banffy, anunțând Sinodului noua teoriă a potestății asupra drepturilor cetățenesci ale credincioșilor sěi.

Libertatea funcționarilor bisericesci de a avé și ei o părere politică — dice Mitropolitul — se termină acolo, unde se începe politica militantă.

Escelența Sa are despre ceea ce numesce „politică militantă" o ideiă nu numai fórte ciudată, déră și cu totul unilaterală și absurdă. Trista importanță a cestiunei recere déră sě esaminăm mai de-aprópe motivele, ce le aduce pentru politica sa militantă în favorul potestății.

Din ședința camerei.

(Prin fir telegrafic).

Budapesta, 2 Mai.

La interpelarea deputatului *Terényi*, că ce punct de vedere observă guvernul față cu călětoria nunciului papal *Agliardi* prin Ungaria, ministrul-președinte *Bánffy* rěspunse, că el cu ocasiunea visitei sale la nunciul, în Viena, cu bucuriă a salutat hotărîrea acestuia, de-a călětori prin Ungaria, de-órece ar fi în interesul Ungariei, ca representanții puterilor strěine, petrecênd mai adese-ori pe aci, sě învețe a cunósce raporturile din Ungaria, și eventual sě-și schimbe aci *informațiunile unilaterale cu esperiențe* sănětóse. In timpul, însě, pe care nunciul l'a petrecut în Strigoniu, Budapesta și Oradea-mare, ministrul-președinte a cetit frapat despre *atitudinea, enunciațiunile și toastele nunciului.* Modul acesta de a păși în public a făcut asupra lui (Bánffy) impresiunea, că nunciul a trecut peste acele margini, până la cari îi este permis lui a merge, ca representantul unei puteri strěine, față cu cestiuni interne. E drept, că Papa are óre-care competință în cestiuni bisericesci, dér dreptul puterei esecutive îl posede numai Primatele.

Părerea acésta o împărtășesce și ministrul de esterne, *Kálnoky*, și de aceea guvernul ungar, prin mijlocirea acestuia, a dat espresiune părerei sale față cu St. Scaun, *cerênd lămurire, și pretindênd* sě se ia la cunoscință, că procederea acésta are aparința unui amestec în cestiunile interne ale Ungariei.

Rěspunsul lui Bánffy s'a luat la cunoscință cu aplause frenetice.

La interpelarea lui *Meszlényi* și a lui *Apponyi* privitor la *curtea ungară*, Bánffy declară, că dispositiunile, ce se vor pune în praxă, în realitate nu însemnă nimic alt-ceva, decât continuarea dispositiilor inițiate de guvern și aprobate de Majestatea Sa. Mai departe nu póte merge guvernul, contra intențiunilor monarchului, și drepturile personale ale acestuia trebue respectate. (Aprobări).

CRONICA POLITICĂ.

— 20 Aprilie.

Privitor la viitórea votare în **camera magnaților** asupra celor două **proiecte bisericesci-politice,** „*Hazánk*" dela 1 Mai scrie următórele: Intêmplările, cari s'au ivit dela votarea din urmă a camerei magnaților asupra celor două proiecte religionare, au deprimat pe de-o parte fórte mult pe aderenții reformelor, ér de altă parte au întărit solidaritatea și curagiul oposiției. Avem scire sigură, că mulți membri ai partidei guvernamentale se vor reține dela vot, fiind-că nu se unesc de loc cu posițiunea lor politică, de-a mai da sprijin unui guvern, care a făcut alegerea a doua dela Neutra prin *confiscarea drepturilor constituționale.* Acéstă fracțiune guvernamentală a pretins dela guvern o alegere corectă, cu atât mai vîrtos, că, cum este cunoscut, față cu Francisc Kossuth guvernul s'a purtat corect la Tapolcza... Aparițiunile acestea sunt cunoscute deja și în Viena, unde cercurile influente au luat în nume de rěu vătěmările, ce le-a comis guvernul față de conții Ferdinand *Zichy* și *Hunyádi* Imre.

*

Am amintit ieri, că **monarchul** a primit în audiență pe contele Ferdinand **Zichy.** Corespondentul din Budapesta al diarului „N. W. T." scrie acestei foi, că în cercurile politice din Budapesta se susține scirea, că contele Ferdinand Zichy n'a cerut audiență la propria sa inițiativă, ci a fost învitat special de către Majestatea Sa, învitare, ce se aduce în legătură cu alegerea dela Neutra, unde președintele alegerei i-a trimis printr'un gendarm unele îndrumări, la

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Napoleon III în lumină nouă.

De un timp încóce în Francia se póte observa tendința manifestată în mod ostentativ, de-a ridica érăși la onóre Napoleonismul. Cultul față cu Napoleon se lățesce prin cărți, icóne, piese teatrale, și publicul mare, care numai de curênd se irita, când audia și numai numindu-se numele lui Napoleon, acum află plăcere în acestea. Cu aparițiunea asta curiósă încep a se ocupa serios deja și politicianii, cercetând, că óre isvoresce ea din vre-o aspirațiune politică, séu din dorința de-a vedé un schimb în forma de guvernare.

Referitor la acéstă cestiune, puse în formă de întrebare, Ph. de *Grandlieu* rěspunde în diarul „Figaro" cu un hotărît „nu". El își esplică fenomenul în mod de tot simplu. „Este destul", dice el, „ca sě privesci la situațiunea nóstră tristă. Décă o națiune, ca cea francesă, aruncată în mod crud dela înălțimea ei, amestecată în scandale, vede, că stă astădi fără de demnitate, fără de siguranță în intern, și fără de influință asupra lumei esterne, óre este de mirat, că cugetele ei se îndréptă asupra trecutului, care îi lingușesce ambițiunea și cel puțin îi alină durerile? Acesta este instinctul naturei. Priviți la Portugalia, puterea colonială de odinióră, p amărită de poeții sěi; în decadența ei, se provócă la Albuquerque și la Vasco de Gama. Priviți la Spania; căduță pe cea din urmă tréptă a statelor de rangul al doilea, fără industriă, fără mijlóce materiale și fără armată, regatul acesta, în care odinióră nu apunea sórele, cu mândriă se numesce pe sine „națiunea lui Carol V", conjură umbrele armatei neînvingibile și rostesce în lume numele lui Filip II, cea din urmă bucată de purpură..."

Astfel esplică Graudlieu secretul amintitului „entusiasm retrospectiv". Dér nu e vorba numai de glorificarea lui Napoleon I. Și micul sěu nepot trage folos din acéstă schimbare. Se ridică advocați, cari îi reabilitéză numele pătat și cari dovedesc, că el n'a fost nemernicul acela, de care le plăcea sě vorbéscă dușmanilor sěu.

In cartea sa întitulată „*Napoleon III. Intime*", scriitorul frances *Fernand Girandau* încércă de-a mântui onórea celui din urmă domnitor al Franciei. El se nisuesce a documenta, că Napoleon III a fost un om bun, care nici-odată n'a încetat de-a visa despre fericirea supușilor sěi, ba a întregei omenimi; că a fost cel mai binefăcětor monarch și cel mai bun părinte. Girandau lasă sě vorbéscă atât dușmanii, cât și apărătorii fostului împěrat, își baséză asertiunile pe fapte și epistole, și acentuéză, că cei cari au stat departe de Napoleon, n'au putut se-și dea o judecată corectă asupra lui.

Se dicea, că Napoleon a fost numai un parvenit lacom de gloriă, îl descriau ca pe un tiran brutal, care se gândesce numai la poftele sale și la asigurarea dinastiei sale. Girandau combate acestea. Napoleon, dice el, totdéuna s'a ocupat cu sórtea muncitorului, și încă în mod sincer, fără de gânduri ambițióse. Imbunătățirea stărei materiale a poporului forma necontenit obiectul grijei sale. L'au învinuit și cu lăcomia de bani, și afirmau, că înainte de catastrofa dela Sedan, el își asigură sume imense în străinătate. Se vorbia despre sute de milióne, ba un diar „bine informat" numia suma de dece miliarde.

In epistola sa dela 17 Septemvre 1871 Napoleon scrie împěrătesei următórele: „Am numai 260,000 franci la mine; dér precum tu, astfel și eu, sunt mândru de-a cădé de pe tron, fără ca sě-mi fi asigurat bani în strěinătate". O persónă, aparținătóre curții, vědênd starea critică a împěratului, după încheiarea păcei îi dădu sfatul, sě se îndrepte către împěratul Wilhelm cu rugarea, sě întrevină, ca Napoleon sě-și pótă recâștiga bunurile private. Privitor la acésta, Napoleon scrie într'o epistolă: „Mi-se dau staturile cele mai absurde. Astfel mě sfătuesc, ca eu sě rog pe acela, care astădi e domnul, sě întrevină în favorul meu, ca sě-mi pot redobêndi averile mele private. Eu am rěspuns, că probabil m'ași puté dejosi, sě esoperez pentru Fran-

ceea-ce contele a rĕspuns, că lui nu-i poruncesce nime, căcĭ ca cavaler al unui ordin regal, stă mai pe sus de competințele comune.

*

Din Roma se telegrafiază, că în cercurile diplomatice se susține scirea, că în afacerea **renoirei triplei alianțe**, Germania a făcut deja pașĭ pe lângă guvernele din Viena și Roma. — Scirea acésta o desminte o fóiă berlinesă, dicênd, că până acum Germania încă n'a făcut nicĭ un pas în privința acésta.

*

De câte-va dile pressa din strĕinătate aduce scirĭ tot mai caracteristice asupra raporturilor dintre **Rusia și Japonia** în cestiunea ost-asiatică. Ministrul de esterne rusesc *Lobanow* a declarat plenipotențiatului japones din Petersburg, că Rusia sub nicĭ un pretext nu se va învoi la convenția de pace din Simonoszek. Se susține, că Japonia nu se prea sparie de acéstă amenințare, deórece situațiunea pentru ea ar deveni seriósă numai în casul, când Francia și Germania s'ar alătura protestelor Rusiei. Se pare însĕ, că între țĕrile europene nu esistă o ințelegere deplină, și foile rusescĭ furibundéză nu numai contra Japoniei, ci și contra acelor puterĭ europene, carĭ nu sprijinesc pe Rusia în nisuințele ei din Asia ostică. Ast-fel „*Novosti*“ scrie: „Ura Austro-Ungariei și a Italiei contra Rusiei este atât de mare, încât sprijinesc pe față Japonia. Politica acésta este cu atât mai rea, decât a Angliei, care stă pasivă. Insĕ nicĭ Anglia, nicĭ Austro-Ungaria, nicĭ Italia sĕ nu-șĭ uite, că și ele pot fi rănite: Anglia în Indii, *Austro-Ungaria* în *Bosnia*, ér Italia în Africa“.

Afacerea Cristea în Sinod.

Scim, că în afacerea Nic. Cristea s'a ținut adĭ sĕptĕmână o ședință secretă a Sinodului. In acéstă ședință s'a propus de *a se lua la cunoscință* cunoscuta decisiune a Consistoriului, prin care d-l Cristea se admite la continuarea funcțiunei de asesor referent, dândui-se „reprobare pentru activa sa participare în afacerĭ politice“ și fiind pentru viitor „oprit dela astfel de ingerențe strĕine oficiului sĕu“.

Față cu acéstă propunere s'au făcut trei *contra propunerĭ*: una a d-lui protop. V. *Damian*, care a fost sprijinită de toțĭ 19 membri contrarĭ hotărîrei consistoriului, dér n'a fost primită, fiind 21 membri pentru luarea la cunoscință a acestei hotărîrĭ; a doua contra-propunere a fost făcută de d. prof. Ioan *Popea* și a întrunit 12 voturĭ; a treia contra-propunere a făcut'o Aug. *Nicoră* și a întrunit numai un vot.

Lăsăm sĕ urmeze aicĭ textul acestor trei propunerĭ:

Contra-propunerea d-lui V. Damian.

Sinodul, neconsiderând reproba dată și limitarea esercitării drepturilor politice garantate prin legile fundamentale fiă-cărui cetățén, carĭ drepturĭ nu pot fi nicĭ atinse în forma, în care se presentă în acest punct al raportului consistorului plenar, ia simplu la cunoscință reîntrarea asesorului consistorial Nicolae Cristea în funcțiunea sa de asesor referent.

Punerea în curgere a salarului sĕu sistat sĕ se reclame în virtutea dreptului nostru constituțional.

Incât privesce ordinul guvernului, prin care se impune tragerea în cercetare disciplinară a profesorilor Daniil P. Barcianu și Dimitrie Comșa, consistorul la timpul sĕu sĕ iee posițiă în acéstă afacere pentru-ca ea sĕ fiă resolvată în sensul constituțiunii bisericii nóstre autonome.

Contra-propunerea d-lui I. Popea.

1. Considerând, că în sentența tribunalului nu se cuprinde altă pedépsă, decât numai că părintele Nicolau Cristea are sĕ fiă privat de libertate pe timp de 8 lunĭ;

2. considerând, că prin o „reprobă“, dată din partea ven. cons. părintelui Cristea, i-se dă o pedépsă duplă;

3. considerând, că o ast-fel de pedépsă e fără înțeles și din motivul, că ea nu e adusă de for judecătoresc bisericesc competent, ci de consistorul plenar;

4. avênd în vedere, că oprirea preoților de a se amesteca în afacerĭ politice nu se póte basa pe canóne și legĭ bisericescĭ; că, din contră, preoțimea trebue sĕ fiă conducĕtóre a poporului, pentru-că și învĕțăturile pastorale pretind, ca preotul sĕ fiă model nu numai ca funcționar bisericesc, ci și ca cetățén al statului și ca cap de familiă;

5. considerând, că avem chiar casurĭ de precedență: lupta politică a archiepiscopului și metropolitului Andreiŭ Șaguna și chiar intervenția hotărîtă, plină de devotament, a capilor noștri bisericescĭ actualĭ, în frunte cu Escelența Vóstră, în causele vitale ale bisericii nóstre naționale;

6. avênd în vedere, că casul present implică un amestec și o ingerință directă a guvernului în afacerile interne ale bisericii nóstre autonome; propun:

In sensul statului nostru organic, sinodul provócă pe consistorul archidiecesan:

1. Sĕ useze de tóte mijlócele legale pentru a păstra intactă autonomia bisericii față de ingerințele guvernului;

2. Sĕ raporteze la proximul sinod despre pașii făcuțĭ și despre resultatele obținute.

Contra-propunerea d-lui A. Nicóră.

1. Sinodul archidiecesan adênc consternat ia act despre dăscălirea și regulamentarea politică amintită în raportul general nr. 2743/1895 al consistorului plenar, lit. D., partea a II a dela alinea a 3-a până în sfîrșit din evenimentul îmbucurător al reîntrării în funcțiune a părintelui asesor consistorial Nicolae Cristea, condamnat în calitate de membru în comitetul central execu'iv.

2. Sinodul archidiecesan nu se simte cu nimic angajat séu îndreptățit după statutul organic, normele în vigóre séu aședămintele bisericescĭ, nicĭ nu e séu póte fi îndatorat prin lege de stat, séu sentență judecătoréscă, a trage în cercetare disciplinară pe vr'unul dintre condamnații politicĭ: deórece biserica nu face politică de stat, nicĭ nu e organ subaltern al statului: ci autonom, în cadrul constituțiunii sale bisericescĭ. Nu află decĭ compatibul cu aședămintele bisericescĭ și sf. canóne a prigonì pe un condamnat „politic“, după-ce și-a ispășit pedépsa legală, și a pedepsì pe alții, rĕmașĭ în temniță, sub durata pedepsei.

3. Sinodul archidiecesan autoriséză pe I. P. S. și ven. consistor archidiecesan, cu provocare la §. 96 din stat. org., sĕ remonstreze în contra amestecului guvernului în dreptul disciplinar neatĕrnător al bisericii față de organele sale.

In ședința a VI-a a Sinodului d-l Aug. *Nicóră*, deputat sinodal a presentat un *vot separat* în contra luării la cunoscință a acelei părțĭ din raportul consistorial, ce privesce reglementarea d-lui N. Cristea. In acest vot separat se combate mai ales mĕsura de oprire dela continuarea activității politice, arătându-se, că acéstă mĕsură e în contra legilor, a autonomiei și a usului în biserica.

Póte că acest vot separat, orĭ în genere simțul, că totușĭ trebue sĕ-șĭ esplice cumva și sĕ caute a'șĭ justifica straneul pas, a îndemnat pe Escelența Sa *Mitropolitul*, ca în ședința ultimă, a VIII-a a Sinodului, sĕ céră a se alătura la protocol o *declarațiă* a sa în afacerea Cristea, prin care însĕ în loc sĕ lămuréscă lucrul și sĕ se desvinovățéscă, se încurcă și se acusă și mai mult. Etă textul acestei curióse declarațiunĭ:

„După litera și spiritul canónelor sfintei nóstre bisericĭ, funcționarilor bisericescĭ, fiă din cler, fiă mirenĭ, nu le este permis „a se plictisì în lucrurĭ lumescĭ“, nicĭ „a se pogorî la purtărĭ de grije și conducerĭ politice și lumescĭ“, ci din contră ei au „sĕ pădésca mintea lor liberă de fiă-care turburare și zarvă lumésca și sĕ se ocupe cu oficiile și trebuințele bisericii“.

„A se vedea Pidalionul can. apost. 9 și 81.

„Situațiunea gravă, care ni-s'a creat mai ales în timpurile din urmă, și interesele nóstre, ale sfintei nóstre bisericĭ, ér mai ales casul concret cu asesorul consistorial protopresbiter Nicolau Cristea și cu profesorii seminarialĭ Dr. Daniil P. Barcian și Demetriu Comșa, ne impun cu tărie, ca sĕ împrospĕtăm prescriptele canonice citate mai sus.

„Ca sĕ fiu bine înțeles, trebue sĕ observ din capul locului aceea, ce am susținut și la alte ocasiunĭ: că — ce e drept — nicĭ instituțiunile canonice, nicĭ legile statului, nicĭ praxa din trecut a vieții publice nu oprescе pe nimenĭ, fiă preot, fiă învĕțător séu profesor, séu orĭ-ce funcționar bisericesc, ca sĕ nu se folosésca pentru persóna sa de drepturile comune cetățenescĭ; ba, din contră, și funcționarii bisericescĭ au între marginile legilor, libertatea de a urma individualmente în cestiunĭ politice, după vederile lor proprii.

„Libertatea acésta însĕ, cât pentru funcționarii bisericescĭ, are marginile sale, trase prin disciplina internă bisericéscă și ea se termină acolo, unde se începe politica militantă, anume rolul de conducĕtor séu de membru al cluburilor politice, carĭ au programul de a pune în mișcare mulțimea pentru anumite scopurĭ politice și angagéză pentru acțiunĭ, care pot sĕ producă în public animositate, colisiunĭ, amărăciunĭ, peste tot discordiă între civii statului.

„O ast-fel de politică militantă pot sĕ o facă, între marginile legilor, ómenii independențĭ și liberĭ de angagiamente față de oficiile publice bisericescĭ și civile, nu însĕ funcționarii bisericescĭ, carĭ prin ast-fel de rol politic, respective prin urmările lui, nu numai s'ar substrage în mare parte dela chemarea lor, ce o au în biserică, bună-óră, ca în casul concret cu funcționarii numițĭ mai sus, ci totodată ar compromite biserica însașĭ și ar pune în pericol instituțiunile ei, mai ales când acțiunea lor politică se consideră din partea potestății, ca o pornire dușmănósă în contra statului“.

SCIRILE DILEI.

— 20 Aprilie.

Erășĭ proces pentru „agitațiune“. „Kolozsvár“ dela 1 Maiu spune, că nu peste mult timp se va pertracta încă un proces pentru „agitațiune“, acesta însĕ se va pertracta nu la Clușiu, ci *înaintea tribunalului r. din Brașov.* E vorba adecă despre abiturienți gimnasiului român de aicĭ, carĭ în véra anului trecut aleseseră un comitet de 5, cu însărcinarea, de-a face lucrările pregătitóre pentru convocarea unui congres al studenților dela tóte gimnasiile române dela noi. Procuratura aflând, că acest comitet a publicat în causa acésta un apel și a colectat și banĭ, a pornit cercetare contra câtorva dintre ei și, după cum se vede, i-a și pus sub acusațiune.

—o—

Procurarea de nouĕ puscĭ cu repetiție. „*Magyar Értesitő*“ anunță: Dela corespondentul nostru vienes primim scirea, ce o dăm sub reservă, că ministeriul de rĕsboi va procura în decurs de 4 anĭ viitorĭ 170,000 pusci nouĕ cu repetițiă. Ministrul de honvedĭ br. *Fejerváry* îșĭ puse în cumpĕnă tótă influința, ca în acéstă furnisare, fabrica ungurésca de arme sĕ participe cu 50,000 puscĭ, însĕ comisiunea de arme a constatat, că fabrica maghiară nu se prea bucură de succes favorabil în acéstă privință, prin urmare întrégă furnisarea va face-o fabrica de arme din Stiria, care a luat tóte disposițiunile, ca sĕ corĕspundă eventualelor comande.

—o—

Evreii în România. Sub titlul „*Gli ebrei in Romania*“ scóse dilele trecute d-l *Roberto Fava* o broșură drept rĕspuns la scrisórea rabinului *Bloch*, pe care acesta a fost adresat'o deputaților italienĭ din incidentul manifestațiunei de simpatiă și încuragiare față cu Românii. In scrisórea sa Bloch a cerut dela frații noștri italienĭ, ca ei sĕ-șĭ ridice vocea și în favórea Evreilor din România, pe a căror sórte o descria cu colorile cele mai negre, dicênd că starea Românilor din Transilvania și Ungaria este un „adevĕrat paradis“ în asĕmănare cu cea a Evreilor din România. D-l *Fava* combate acéstă aserțiune, arătând cu deplin succes neadevĕrătatea ei. România, dice d-sa, a fost și este liberală și tolerantă față cu supușii ei Evrei, carĭ în schimb pentru acésta s'au arătat tot déuna ingrațĭ. Arată cu date statistice, că nicĭ o țéră din Europa nu are, în raport cu numĕrul poporațiunei, atâțĭ Evrei, câțĭ are România, care-i tractéză uman și cuviincios, cum ei abia o merită.

—o—

Incendiurĭ. Focul din Murĕș-Ludo,s întêmplat la 25 Aprilie n. c., a prefăcut în cenușă 14 case de-ale locuitorilor românĭ, împreună cu tóte clădirile economice, bucatele și nutrețul vitelor. S'a constituit un comitet, sub presidiul d-lui protopop Nicolau Solomon, pentru a colecta ajutóre în favorul nenorociților. — In Ciucfalĕu (Csikfalva) un rĕu făcĕtor a aprins dilele acestea șura economului Nagy Zsigmond. Focul, luând dimensiunĭ, au ars 10 case și 25 clădirĭ laterate. Un fiiu al lui Nagy Zsigmond, împreună cu un prieten al sĕu, intrară în grajd, ca sĕ deslege vitele, dér în timpul acela tavanul grajdului, consumat de flacărĭ, cădù asupra lor și-i prefăcù în cenușă cu vite cu tot.

—o—

Distincțiune. Majestatea Sa monarchul a conferit medicului consular din Brăila, d-lui George Diamandi, crucea de cavaler a ordinului Francisc Iosif, pentru serviciile sale prestate pe terenul medical.

—o—

La catastrofa dela Laibach. Orașul Laibach și acum represintă icóna devastărei și a miseriei. La gara de sud sunt încuartirate peste 1000 de persóne, la gara de stat 800. Câte-va mii de locuitorĭ au părăsit cu totul orașul. Acum se lucră la barace. După calcule aproximative 10,000 persóne sunt silite sĕ-șĭ părăsésca cu totul locuințele, și s'a constatat, că cutremurul de pămênt a causat numai de aceea atâte pagube, de óre-ce cea mai mare parte dintre edificiile orașului, erau deja aprópe de ruină.

—o—

Nenorocire pe mare. Intre vaporul rusesc „Kotzebue“, care mergea dela Sebastopol la Odessa, și între vaporul de resbel rusesc „Penderaklia“, ce mergea dela Nikolajeff la Sebastopol, se întêmplà o ciocnire nu departe de Tarchankut. „Kotzebue“ numai decât se cufundà în mare. Personalul vaporului de resbel mântui 27 de persóne de pe nava nenorocită, 2 persóne însĕ se înecară.

—o—

Gustav Freytag, cunoscutul scriitor dramatic german, a murit alaltăerĭ în Wiesbaden. El s'a născut în a. 1816, la 1839 fu numit docent privat pentru limba și literatura germană la universitatea din Breslau. Deja cu cele dintâi opurĭ dramatice îșĭ câștigà el un nume între dramaturgii germanĭ. La 1848 se mutà la Leipzig, ér la 1879 la Wiesbaden. Cele mai în-

---

cia condițiunĭ mai favorabile; întru cât se ține însĕ de persóna mea, mai bine prefer sĕ mânc numai pâne négră, decât sĕ cerșesc ceva în interesul meu privat. Nu înțeleg, cum pot esista individĭ, carĭ nu pot cuprinde cu mintea, că omul și în nefericire trebue sĕ-șĭ păstreze demnitatea“.

Ce s'a putut vinde s'a vêndut. In anul 1871 împĕrătésa Eugenia călĕtori la Madrid, pentru de așĭ vinde moșiile, și Napoleon îi scrie din Torquay: „Mĕ bucură, ceea ce îmĭ împărtășescĭ cu privire la proiectele tale de vêndare. Sciu prea bine, ce însémnă pentru tine și pentru mamă-ta, de a vĕ vinde moșiile, carĭ de atâta timp au fost în posesiunea familiei tale. Insĕ e o jertfă neîncungiurată pentru asigurarea viitorului copilului nostru“. Și mai la vale dice următórele: „De când sunt aci, mĕ simt fórte bine. Numai viéța de otel e fórte scumpă. Va trebui sĕ mĕ hotăresc de-a mĕ întórce la Chislehurst“.

(Va urma).

semnate și mai cunoscute opurĭ ale sale sunt: „Soll und Haben“ (1855) roman social, apoi „Die verlorene Handschrift“ (1864) și în fine „Die Ahnen“.

—o—

Prima Maiu și muncitorii. La *Budapesta*, redactorii și editorii diarelor s'au învoit, la cererea muncitorilor, de-a nu apăré nicĭ un diar în 1 Maiu. La *Clușiu* o asemenea învoire împrumutată nu s'a făcut, ci lucrătorii tipografĭ s'au pus simplamente în grevă, din care causă diarele din Clușiu abia au putut sĕ apară în formate micĭ, de câte-o jumĕtate de cólă. La noi în *Brașov* n'a apărut erĭ nicĭ una dintre foile germane. Lucrătorii de tóte branșele au serbat acéstă di prin localurĭ publice, de óre-ce timpul ploios ii împedecase de-a face o escursiune la pădure, după cum proiectaseră.

—o—

Societatea filarmonică din loc va da în 8 Maiu st. n., în sala otelului Central, al treilea *concert ordinar* cu concursul musicei orășĕnescĭ și sub direcțiunea d-lui Anton Brandner. Programa e următórea: 1. *Smetana*: Uvertură la opera „Libussu“. 2. A. B. *Fürstenau*: Concert pentru flaut cu acompaniare de orchestră. Flaut: Carl Ploss. 3. *Beethoven*: a șésea symphonia (pastorală).

—o—

Concertul Lula Gmeiner. Onor. public este recercat de a-șĭ scóte bilete pentru concertul de Sâmbătă, cel mult până mâne (Vinerĭ) séra. Programa concertului este următórea: 1) Händel, Recitativ și Arià din „Rinaldo“ (L. Gmeiner); 2 U. de Wilm, Preludiu și Sarabandă pentru 2 pianurĭ (M. Hintz și R. Lassel) 3. a) Brahms, „Feldeinsamkeit“ și „Ständchen“; b) Schubert, „Die junge Nonne“, „Wohin?“ „Mein“ (L. Gmeiner); 4) Blumenthal, „Der Kinder Reich“ (L. Gmeiner); 5) Mozart-Grieg, Sonata F-dur (M. Hintz și R. Lassel); 6. a) Löwe, „Die Uhr“; b) Fielitz, „Das Kraut Vergessenheit“; c) Lassel, „Mädchentod“; d) Rückauf, „Lockruf“ (L. Gmeiner). Inceputul la 8 óre séra.

Dela comună.* *Ședința dela 1 Mai 1895. Președintele, primarul-substitut Iakobi, deschiḑênd ședința, face între altele cunoscut, că comitetul administrativ a condamnat pe cassierul de dare I. Thiess la perderea oficiului și că ministrul de interne a aprobat acéstă sentință.

Representantul C. Fabritius se plânge în contra planului nou pentru mersul tramvaiului, care pentru Brașovenĭ e tare nefavorabil, atât în direcțiunea spre Dĕrste, cât și spre gara dela Bartolomeu. Tot așa stă lucrul și cu mersul trenului *la* și *dela* Zĕrnescĭ. Comuna Brașov ar merita mai multă considerație din partea direcțiunei respective, deóre-ce i-a adus fórte marĭ jertfe la construcțiunea drumului de fer vicinal și a tramvaiului. Președintele promite intervențiunea comitatului la locurile competente. După acésta se trece la ordinea dilei:

1) Se cetesce hârtia fișpanului, prin care se destitue din post administratorul casei da invalidĭ (Petcuț) până la finalisarea procedurei disciplinare, întroduse în contra sa pentru incorectitățĭ. Magistratul și comisia permanentă propun, ca sĕ se însărcineze cancelistul Teutsch cu administrarea institutului, éră menagiul sĕ rĕmână tot în sarcina administratorului suspendat, ceea ce se și primesce.

2) Intre ofertele numeróse întrate pentru zidirea casarmei de cavalerie, se aleg ca cele mai favorabile următórele: a) Firma Oriol și Zako, lucrărĭ de zidărie, lemnărie, ferărie în sumă de 128,333 fl.; b) Bernhard și C-nie lucrărĭ de măsar 4209 fl.; c) Bernhard și C-nie lucrărĭ de lăcătuș 8861 fl.; d) Bernhard și C-nie lucrărĭ de văpsit 2103 fl.; e) Welkenz, lucrărĭ de tinichigiu 1493 fl.; f) Lang și Rosenthal, sticlăriă 827 fl.; g) Călin, pardositul 1967 fl.; f) x zugrăvitul 159 fl. Total: 147,953 fl.

Acest punct a dat ansă la o desbatere mai serióså: Dr. Zell a propus, ca sĕ se prefereze industriașĭ din Brașov, anume ar fi dorit, ca în locul lui Oriol și Zako sĕ fiă Türk și C-nie, care a zidit acum un an și reduta. Dr. Lurz și prof. Vlaicu s'au înterpus însĕ pentru firmele amintite mai sus. Representanța a primit cu mare majoritate ofertele acestea.

3) Au întrat la Magistrat un mare numĕr de petițiunĭ pentru crearea unor fântânĭ publice din apaductul cel nou; Magistratul propune, și comuna se învoiesce, însĕ numai la punerea a 3 fântânĭ: una în Blumĕna, alta în Curmătură și a 3-a pe cóstă în Scheiu. Se mai decide tot cu ocasiunea acésta prelungirea țevilor în unele strade laterale.

4) La interpelațiunea lui I. Hedwig despre tăierea pădurii d'între Dĕrste și Nou, se rĕspunde din partea silvicultorului orășenesc, că acésta a fost în planul de esploatare aprobat de ministrul de agricultură. Pușcariu susține, că nu trebue esecutat tot ce stă în plan. Dr. Gusbeth propune amânarea discuțiunei, ceea ce se primesce după ce presidiul spune, că da-ocamdată a suspendat tăierea.

„Atentatul dela Bocsig“.

Procesul „de calumniare contra „Magyar Hirlap“.

(După notițele luate la pertractare.)

(Fine.)

Replica.

„Lať Dinu și Blasco Lajos...! Acestea sunt cele douĕ puncte polare, în jurul cărora se învêrte patriotismul acusaților, și carĭ cer dela DV., ca sĕ declarațĭ sus și tare înaintea întregei lumĭ, că mărturisirile fostului ministru al Ungariei sunt nimica, sunt falsificate, și că contrar atâtor classice mărturisirĭ, în acéstă țéră se prăsesc în abundanță atentatoriĭ, în acéstă țéră regele nu e sigur de viéță în calea sa“...

Așa a început Dr. Pop replica. Cu ton înalt, pĕtruns, a erupt ca o adêncă indignare. După ce reduce la valórea lor incidentele dela Apahida și Virágosvölgy, pe carĭ apĕrătorul voia sĕ le pună tot în cârca Românilor, revine la procedura acusaților, arătând, că după speculă și sensațiă au umblat. Și cu tóte acestea ei cutéză sĕ se îmbrace în haina curată a patriotismului.

Acesta e patriotism? A face cu orĭ-ce preț atentate, a umbla sĕ convingĭ lumea cu orĭ-ce preț, că la noi se atenteză la viéța regelui.... acesta e patriotism??

Și-apoi un „oláh pópa“ nu póte fi patriot? Se înțelege, înaintea unor ómenĭ, carĭ astfel pricep patriotismul, nime nu mai e patriot.

In contra identificărei acusaților cu pressa maghiară en bloc, Dr. Pop cetesce un articol din „*M. Ujság*“, care scria: „Da, s'a făcut atentat Nu însĕ la Bocsig, ci aicĭ, în redacțiunea unui diar, ce se numesce maghiar, atentat asupra unui preot român nevinovat“.

După ce mai indigitéză odată la martorii acusaților, la Laț Dinu, cu carĭ au atacat caracterul nepătat al preotului, încheiă astfel, cu ton lin, rece:

„Eu nu închei cu frase. Am venit aicĭ adușĭ de datorința, ce o are fiă-care om, pentru a-șĭ apĕra onórea. Am venit în convingerea, că și unui „oláh pópa“ 'i este iertat sĕ fiă cinstit, și că décă e cinstit, și lui i-se face aicĭ dreptate“.

Cuvintele acestea au pătruns adênc.

Duplica.

In rĕspunsul sĕu Dr. Robitsek dise cam următórele:

„Că iertat e unui „oláh pópa“ sĕ fiă patriot?“ Măcar de ar fi, dér chiar ăsta-i nĕcazul, că nu-i. Vorbesce apoi în general, că preoțimea română e nepatriotică.

Președintele: Nu-țĭ permit, ca așa în general sĕ aruncĭ acusă așa de grea asupra unei întregĭ corporațiunĭ.

Dr. Robitsek: Douĕ direcțiunĭ cunosc în preoțimea valachă: Una e cea representată prin Dr. Lucaciu, care încă e greco-catolic, și care necontenit agitéză contra patriei. Alta e cea representată *prin acel venerabil bĕtrân*, care ne-a înălțat sufletul prin declarațiunile sale. (Lauran). Décă acusatorul ar fi dat semne, că ține acestei direcțiunĭ, nime n'ar fi putut sĕ-l aducă în combinațiă cu astfel de lucrurĭ. N'a dat însĕ nicĭ o dovadă. Din contră. Numele lui e *Papp*, dér între credincioșii sĕi se numesce *Popu*. Credincioșii lui nu sciu de *rege* — numai de *împĕrat*. Cât pentru ministrul de interne, nu crede, că décă ar cunósce afacerea, nu s'ar mai dechiara cum s'a dechiarat. Papp a băgat în popor sîmburile faimelor și a aruncat tăciunile urei. „Pe noi ne-au condus intențiunĭ curat patriotice. *Și décă acusatorul, măcar acum în decursul pertractării, ar fi făcut declarațiunĭ*, ca și *superiorul* sĕu (Lauran), atuncĭ noi am fi retras totul“.

*

Horváth: Gyula se apĕră și el. E de părerea, că marĭ interese patriotice naționale și multe cestiunĭ politice se légă de acest proces. De aceea se *alătură la rugarea acusatorului.* Pe el nu l'a condus nicĭ o ură fată da naționalitățĭ. Jumĕtate din viéța lui s'a petrecut în public. El crede, că naționalitățile au unele drepturĭ, și unele din pretensiunile lor sunt juste. Acésta a spus'o în tot-déuna. A scris o carte întrégă despre cestiunea naționalităților, înca pe atuncĭ, când cestiunea naționalităților dormita, nădușită, și buzele lor mute încă nu se deschiseseră pentru a acusa. In totdéuna el a chiămăt atențiunea guvernelor a cestiunea acésta, căcĭ prevedea că unde vom ajunge. Și a fost contrar acelui nehotărît sistem, care sare, și icĭ colea se prinde de tóte și nu isprăvesce nimic. Contra acestui sistem a scris el, pe acesta a vrut sĕ-l provóce sĕ liniștéscă țéra, ér nu contra popei. Cinstea nu i-a vătĕmat'o și nu a vrut sĕ i-o vateme. „De aceea eu, declar aicĭ fórte serios... și solemn... (bea apă, se inécă, repețesce și ér bea... se gândesce, și parcă-șĭ schimbă idea originală)... declar, că aicĭ e vorbă nu de cinstea unui „oláh popa“, ci de cinstea țĕrii. Décă mĕ gândesc cum a fost de indignată acusa, și cum va resuna ea în întrégă românimea, și chiar în steinătate, care e inundată de acuse în contra nóstră — pot sĕ vĕ arĕt volume de calumnierĭ — (ridică și arată cartea lui Brote, pe care în decursul pertractării a tăiat'o frunzărind prin ea), — décă mĕ gândesc la tóte acestea, declar, că eu, contra unui preot, care și el amintesce patriotismul și se provócă la el — contra unui atare popă, nicĭ când nu voiu escepționa (gáncsot nem teszek).

In public resună: éljen Horváth Gyula, éljen.

Presidentul dispune evacuarea salei. La acésta unií jidanĭ ér rĕspund cu éljen.

Președintele: Asta întru adevĕr nu e purtare de public al capitalei...

După câteva momente galeria éră e plină.

Ceialalțĭ acusațĭ declară, că după cuvintele frumóse ale antevorbitorului renunță la apĕrare.

Sentența.

Se face diuă.

Presidentul resumă resultatele pertractării, dispune cetirea întrebărilor, 31 la numĕr, și le predă juraților cu actele necesare.

La $5^3/_4$ jurațiĭ se retrag și la 6 revin. Președintele juriului, Dr. Thanhoffer Lajos, profesor universitar, espune verdictul. La întrebările referitóre la vătĕmarea de onóre, rĕspunsurile-'s 12. La cele de calumniare 2 da, 10 ba.

Președintele tribunalului anunță conform hotărîrei, apoi provócă pe acusatorĭ sĕ se declare cu privire la pedépsă.

Dr. S. Pop: Cu privire la Horváth Gyula rog sĕ se considere de atenuante declarațiunile lui leale, ér la Dr. Kohn împrejurarea, că a scris puțin și și aceea la îndemnul altora.

Ședința se suspinde, tribunalul se retrage și revine la órele $6^3/_4$, când publică sentența. Pedépsa e temniță ordinară și amendă de banĭ. Anume:

Horváth Gy. 7 dile temniță, 50 florinĭ amendă; Fenyö S. 20 dile temniță, 60 fl. amendă; Márkus M. 14 dile temniță, 40 fl. amendă; Dr. Kohn D. 3 dile temniță, 20 fl. amendă.

Toțĭ la-olaltă suportă spesele de pertractare stabilite în 884 fl. 24 cr.

Robitsek insinuă recurs de nulitate.

Acusații sunt pușĭ pe picior liber pe lângă garanța advocaților Dr. Béldi Izidor și Dr. Robitsek.

Scirĭ telegrafice.

Steinamanger, 2 Mai. In urma ploilor torențiale mai multe localitățĭ au fost inundate. *Pagubele sunt grozav de marĭ.*

Viena, 2 Mai. In Austria de jos diua de erĭ a decurs liniștit In *Neukirchen* o trupă de muncitorĭ luà posițiă amenințătóre înaintea unei fabricĭ de imprimate, la ivirea gendarmeriei însĕ se împrăștià.

Viena, 2 Mai. Muncitorii din Viena, *40.000* la numĕr, se adunară în ordine în Prater. La 2 óre d. a. merseră înaintea parlamentului strigând: „*Dați-ne drept de alegere, jos cu coalițiunea!*“ Sub arcade așteptară 150 studențĭ social-democrațĭ convoiul muncitorilor, care făcù *ovațiunĭ studenților*. Stégurile au fost oprite de polițiă și 4 s'au confiscat.

Viena, 2 Mai. Câștigul principal al losurilor de credit l'a făcut seria 1933 nr. 52; ér cela al losurilor din 1860 l'a făcut ser. 1996 nr. 13. Seria 5744 nr. 14 a făcut câștigul de 50 mii fl.

Viena, 2 Mai. In *Meidling* încercară câțĭ-va muncitorĭ de a împedeca pe ceilalțĭ dela lucru. Polițiа, care se apropià sĕ intervină, a fost primită cu pietri; 7 muncitorĭ au fost dețínuțĭ.

Praga, 2 Mai. Manifestațiunea muncitorilor a decurs în liniște.

Salzburg, 2 Mai. Hoțul de marce poștale, *Swiethy*, a fugit nóptea din închisóre.

Troppau, 2 Mai. Adunările muncitorilor dela minele de cărbunĭ au decurs în liniște.

Laibach, 2 Mai. Astă nópte s'au simțit douĕ *cutremure* ușóre.

Berlin, 2 Mai. Partida imperială hotărî a vota *contra* proiectului de lege privitor la rĕsvrĕtitorĭ, așa cum a fost propus de comisiune.

Berlin, 2 Mai. Comisiunea pentru dările de tutun *respinse* tóte proiectele de lege privitóre la dările impuse pe tutun.

Berlin, 2 Mai. Sĕrbarea dilei de 1 Mai a decurs în tóte părțile în liniște.

Berlin, 2 Mai. Fracțiunea polonă din Reichstag hotărî sĕ voteze *contra* proiectului de lege privitor la rĕsvrătitorĭ.

Londra, 2 Mai. Diarul „*Times*“ anunță din Kobe, că *între Japonia și Rusia s'au născut divergințe seriose.* Ministrul de esterne japonez e hotărît a se *opune pretensiunilor Rusiei.* Vapórele de resbel strĕine se grupéză în porturile japoneze. Vapórele francese au ordinul sĕ *stea gata* pentru tóte eventualitățile.

Londra, 2 Mai. Scriitorul Oskar *Wilde*, acusat pentru imoralitate, a fost achitat, din causă că jurații nu s'au putut înțelege.

Londra, 2 Mai. La convoiul de ierĭ al muncitorilor au luat puținĭ parte. Cei mai mulțĭ muncitorĭ vor serba numai Dumineca viitóre.

Roma, 2 Mai. Diua de ierĭ decurse în liniște.

Bruxella, 2 Mai. In întrégă țéra domnì liniște.

Madrid, 2 Mai. Starea sanitară a ducelui de *Orleans s'a agravat.*

Gibraltar, 2 Mai. Naia olandesă „*Anna*“ a fost *atacată* Dumineca la țermurii mauricĭ, de cătră opt barce arabe. Căpitanul năii a fost împușcat, ér naia jăfuită.

DIVERSE.

Substanțele narcotice. Dr. Cutta a făcut socotéla substanțelor narcotice și a ajuns la următorul resultat: Tutun gustă, în felurite modurĭ, 900 milióne de ómenĭ; opium, 400 milióne; hașiș, 300 milióne; betel, 100 milióne; coca, 60 milióne; ilen vomitoria, fungus, hava etc. 20 milióne; Tutunul este rĕspândit aprópe peste tótă lumea; opium în China, India și Turcia, hașișul în Persia, India, Turcia, Arabia Africa de nord și de vest și Brasilia; betel în India, China, și Archipelagul ostic, coca în Peru și Bolivia.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.30
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	126.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	104.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	98.75
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	149.—
Renta de hârtie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	123.70
Losurĭ din 1860	158.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	1086.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	461.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	400.25
Napoleondorĭ.	9.69½
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.77½
London vista	122.10
Paris vista	48.47
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.55
Note italiene.	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Mai 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.65	Vênd.	9.68
Argint român.	Cump.	9.60	Vênd.	9.65
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.66	Vênd.	—.—
Galbenĭ	Cump.	5.70	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		—.—	Vênd.	—.—

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TANSILVANIEI"

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe șése lunĭ.	6 fl. —
Pe unŭ anŭ.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ.	2 fl. —
Pe șése lunĭ.	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ.	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.